

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

Arviointi vuodelta 2024

Palvelujen saatavuus ja jatkuvuus

Sosiaali- ja terveystalvet ovat siirtyneet vuoden 2023 alusta Lapin hyvinvointialueelle. Lapsiperheiden palveluihin lounaisella alueella ja siten myös Keminmaassa, kuuluvat lapsiperheiden kotitalvelu, perhetyö, perhesosiaalityö ja perheneuvolatyö ja opiskeluhuolto. Lastensuojelu on oma erityispalvelu.

Lapsiperheiden palvelut ja lastensuojelu

Perheneuvola: Lapsiperheet voivat saada kasvatus- ja perheneuvolan palveluita lapsen ja nuoren hyvinvoinnin, kasvun ja kehityksen edistämiseksi sekä vanhemmuuden tueksi. Kasvatus- ja perheneuvonnan työntekijät auttavat perheitä myös silloin, kun arjesta suoriutuminen ja omien voimavarojen riittävyys tuottavat huolta. Neuvontaan sisältyy lapsen ja nuoren kasvuun, kehitykseen, ihmissuhteisiin ja sosiaalisiin taitoihin liittyvää arviointia, ohjausta ja muuta tukea. Keminmaan perheneuvolapalvelu on osa Kemin ja Simon perheneuvolaa. Perheneuvolan palvelua tarjoaa Keminmaahan kahden sosiaalityöntekijän ja kahden psykologin tiimi. Vuoden 2024 aikana Keminmaan perheneuvolan palvelua on saanut 32 asiakasta.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluista lapsi ja perhe voi saada apua, tukea ja ohjausta eri tukitoimien avulla. Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita lapsiperheelle ovat mm. lapsiperheiden kotitalvelu, perhetyö, ammatillinen tukihenkilö ja tukiperhe.

Lapsiperheiden kotitalvelun tarve arvioidaan palveluvastaavan, sosiaalityöntekijän tai perheohjaajan toimesta. Lapsiperheiden kotitalvelua voi saada perhesosiaalityöhön, lastensuojeluun tai vammaispalvelujen asiakkuudessa olevana. Lapsiperheiden kotitalvelua on myös mahdollista hankkia itse. Maksu määräytyy Lapin hyvinvointialueen asiakasmaksu perusteiden mukaisesti. Maksuperuste arvioidaan lapsiperheiden kotitalvelun palveluvastaavan toimesta. Lapsiperheiden kotitalvelu myönnetään huoltajalle. Lapsiperheiden kotitalvelua on saanut vuoden 2024 aikana 18 perhettä, joista 3 itsemaksavia (20 perhettä vuonna 2023).

Perhetyötä perhe voi saada lastensuojelulain tai sosiaalihuoltolain perusteella. Perhetyön tarpeen arvioi sosiaalityöntekijä. Perhetyön tiheys ja kesto vaihtelee perheiden tarpeiden mukaan. Perhetyöntekijä toimii myös ammatillisena tukihenkilönä lapselle/nuorelle. Keminmaan perhetyössä on vuonna 2024 ollut 1 kokoaikainen perhetyöntekijä. Asiakasperheitä perhetyössä on ollut vuonna 2024 yhteensä 15. (30 perhettä vuonna 2023)

Pääsääntöisesti kaikki lastensuojeluilmoitukset ja yhteydenotot käsitellään perhesosiaalityössä, samoin kuin palvelutarpeenarvioinnit. Perhesosiaalityötä ohjaa sosiaalihuoltolaki ja lastensuojelulaki, jota mm. lastensuojeluilmoitusten käsittelyssä ja lastensuojelutarpeen selvityksissä sovelletaan. Perhesosiaalityössä oli vuonna 2024 yksi sosiaalityöntekijä ja yksi vakituinen perheohjaaja. Vuoden 2024 sosiaalityöntekijän virka täytettiin pääasiassa ostopalveluna. Joulukuussa 2024 virkaan saatiin vakituinen sosiaalityöntekijä. Perheohjaaja toimii sosiaalityöntekijän parina lapsen palvelutarpeen arvioinnissa ja antaa perheille tarvittaessa perheohjausta.

Lastensuojelun sosiaalityössä on kaksi (2) sosiaalityöntekijän virkaa, joista toinen on tällä hetkellä vakituisesti täytetty. Yhdellä sosiaalityöntekijällä saa olla lain mukaan vuoden 2024 maximissaan 30 lasta asiakkuudessa.

Keminmaassa on pysytty mitoituksessa. Keminmaassa on myös lastensuojelun sosiaalityöntekijällä perhesosiaalityön asiakkuuksia.

Lastensuojeluilmoituksia ja yhteydenottoja Keminmaassa tehtiin vuonna 2023 yhteensä 349, vuonna 2024 luku on noussut, ilmoituksia ja yhteydenottoja tehtiin yhteensä 374. Sosiaalihuoltolain mukaisia yhteydenottoja tehtiin yhteensä 49 vuonna 2024.

Laki määrittää viranomaistoimintaan tiettyjä määräaikoja, joita THL (Terveystieteiden tutkimuskeskus) seuraa säännöllisesti.

- Lastensuojeluilmoitus on käsiteltävä 7 arkipäivän kuluessa
- Lastensuojelutarpeen selvityksen on valmistuttava 3 kk:n kuluessa

Opetus- ja kasvatushenkilöstön resurssi on mitoitettu talousarvion puitteissa mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ikäluokkien kokoa vastaavaksi.

Keminmaan 1.–6.-vuosiluokkien keskimääräinen ryhmäkokoon on 16,5 oppilasta.

Vuosiluokilla 7–9 keskimääräinen ryhmäkokoon on 17,21 oppilasta, jos erityisluokkia ei oteta huomioon.

Opetusryhmät ja jakotunnit on esitetty alla olevassa taulukossa

Alakoulujen luokkakoot, tuntimäärät ja jakotuntimäärät						
Alakoulujen erityisluokka (Kirkonmäellä)	4	21–24	18–19	3	AI KS MA	
Kirkonmäki	opp.	op p.	koko lk. h	jakotunteja	jaetuna	Valinnainen
1A	12	20	20			
1B	12	20	20			
2A	15	21	18	3	AI MA EN	
2B	14	21	18	3	AI MA EN	
3A	16	22	17	5	EN KS MA AI	
3B	15	22	17	5	EN KS MA AI	
4A	14	24	21	3	KS EN	
4B	15	24	19	5	AI MA KS EN	
5A	18	25	17	8	KS AI EN MA	1
5B	18	25	17	8	KS AI EN MA	1
6A	16	25	15	10	KS AI EN MA RU	1
6B	17	25	15	10	KS AI EN MA RU	1
	15,6	187				
Lassila	opp.	op p.	koko lk. h	jakotunteja	jaetuna	Valinnainen

1A	14	20	20			
1B	14	20	20			
2.lk	22	21	11	10	AI MA KS LI EN	
3A	15	22	18	7	AI MA EN KS	
3B	15	22	16	4	AI MA EN KS	
4A	18	24	18	6	AI MA EN KS	
4B	18	24	18	6	AI MA EN KS	
5A	17	25	19	6	AI MA EN KS	1+1
5B	16	25	19	6	AI MA EN KS	1
6A	19	25	15	10	AI MA EN RU KS	1+1
6B	19	25	17	10	AIMAENRUKS KSKS	1
	17,3	190				
Pöyhö	opp.	op p.	koko lk. h	jakotunteja	jaetuna	Valinnainen
1.lk	23	20	10	10	KS LI AI EN MA	
2A	12	21	21			
2B	12	21	21			
3A	14	22	22			
3B	12	22	22			
4.lk	24	24	15	9	AI MA EN KS	
5A	16	25	22	2	KS	1+1
5B	13	25	24	2	KS	1+1
6B	23	25	15	10	AI MA EN KS RU	1
	16,5	149				
vammaisopetus PLA	6	6				
PLB	6	6				
PLC	7	7				
Oppilasmäärä yhteensä	168	168				
Opetusryhmien koko						
		oppilasmäärä				

7A	19
7B	18
7C	19
7D	16
7E	16
7F	18
8A	16
8B	18
8C	16
8D	17
8E	16
9A	20
9B	16
9C	20
9D	18
9E	18
keskiarvo 17,21	yhteensä 281
Kolmella erityisluokkaa	26

Koulutuspalvelut hakivat ja saivat valtion erityisavustusta tasa-arvon ja opetuksen laadun parantamiseen, jonka avulla palkattiin kuntaan kaksi resurssiopettajaa.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain § 15 mukaan opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Tämä on toteutunut, koska keskustelemaan on päästy määräajassa. Koulupsykologipalvelu järjestetään ostopalveluna ja on oppilaiden saatavilla 2 koulupäivänä viikossa

Terveyskeskuksen psykologipalveluita on tuotettu ostopalveluna.

Ennaltaehkäisevä työ

Ennaltaehkäisevän työn kannalta oleellista ovat toimivat peruspalvelut perheille ja yhteistyö eri toimijoiden välillä. Kunnassa toimii monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä, joka suunnittelee, kehittää, ohjaa ja arvioi kunnassa tapahtuvaa opiskeluhoitoa.

Jokaisella koululla toimii oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä. Näissä ryhmissä toimivat rehtori, opettaja, terveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä ja koulukuraattori. Ryhmä vastaa oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmät ovat laatineet ja toteuttaneet kouluilleen vuosittaisen yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnitelman, jonka mukaan ovat kokoontuneet sekä arvioineet suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta. Kunnassa on uudistettu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion opiskelijahuoltosuunnitelma vuonna 2023.

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Ryhmään kootaan opiskelijan tilanteen kannalta oleelliset henkilöt. Ryhmän kutsuu koolle se, jolla huoli herää. Yksilökohtaiset monialaiset asiantuntijaryhmät ovat kokoontuneet tarpeen mukaan.

Kunnassa ennaltaehkäisevä päihdetyö on vastuutettu vapaa-aikapalvelujen alaisuuteen. Ennaltaehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä toimii vapaa-aikasihteeri. Vapaa-aikatoimen järjestämät toiminnot ja tapahtumat ovat kaikki päihdeettömiä. Keminmaan kunta on mukana seutukunnallisessa ennaltaehkäisevässä päihdetyöryhmässä, työryhmä on nimeltään Meri-Lapin Info- ryhmä. Keminmaasta info-ryhmän toiminnassa on mukana eri palvelualueilta toimijoita. Seudullisesti info-ryhmän toimesta vuonna 2024 toteutettiin päihdekysely 6.–9.-luokkalaisille.

Seudullisesti Meri-Lapin alueella toteutetaan Ankkuri-mallin toimintaa yhteistyössä poliisin ennaltaehkäisevän työryhmän, sosiaali- ja nuorisotyön kanssa. Keminmaassa ankkuritiimiin kuuluu vapaa-aikapalvelujen ja hyvinvointialueelta sosiaalipalvelujen henkilöstöä. Keminmaassa Ankkuri-mallilla on käsitelty nuorten tekemiä rikoksia, esim. näpistyksiä. Jos nuori tai nuori aikuinen on jäänyt kiinni päihteiden käytöstä, häntä on ohjattu hakeutumaan hoitoon. Ankkuri-toiminta on koettu tarpeelliseksi niin viranomaisten kuin lasten ja nuorten sekä heidän vanhempiansa taholta.

Yhteistyössä koulun, kouluterveys- ja hammashuollon kanssa toteutettava ”Pää on Pääasia”- oppitunnit pidettiin syksyllä 2024. Ko. tunnit on tarkoitettu alakoulun 6.-luokkalaisille, aiheena päihteet, sosiaalinen media ja energiajuomat.

Kunnassa toimii nuorisolakiin perustuva moniammatillinen ja monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, jonka tehtävänä on mm. edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja nuoren palveluihin ohjaamisessa sekä tiedonvaihdon sujuvuutta ja edistää yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi. Ryhmään kuuluu edustajat kunnan eri palvelualueilta, Lapin hyvinvointialueelta sekä eri oppilaitosten edustajia että edustajat TE-palveluista ja poliisista. Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2024 aikana.

Vapaa-aikapalvelujen järjestämä toiminta lapsille ja nuorille vuonna 2024:

Vapaa-aikapalvelut on järjestänyt toimintaa resurssien puitteissa mahdollisimman monipuolisesti ottaen huomioon lasten ja nuorten tarpeet. Nuorisotilatoimintaa järjestettiin koko vuoden ajan sekä varhaisnuorille että nuorille kirjasto-nuorisotalon yläkerrassa Kontissa sekä koulunuorisotila Nurkassa. Kesätoimintaa järjestettiin vuonna 2024 mm: 1.–2.-luokkalaisille pidettiin lasten kesäkerhot, 3.–6.-luokkalaisille liikuntakerhot, nuorille pop up- nuorisotilatoimintaa, aikuisille järjestettiin pesäpallotoimintaa, rantajumppaa ja suppailua, treenitunti kaikenikäisille ja ikäihmisille puistojumppa. Kesällä 2024 järjestettiin myös erilaisia retkiä mm. Ranuan eläinpuistoon, PowerParkiin ja tivoliin.

Lasten ja nuorten osallisuus

Jokaisella koululla toimii oppilaskunta, jolla on ohjaava opettaja. Oppilaskunnat ovat toimineet omien vuosisuunnitelmiansa mukaan. Koulun oppilaat valitsevat oppilaskunnan lukuvuodeksi kerrallaan äänestämällä. Lisäksi yläkoululla on tukioppilastoimintaa.

Kunnassa toimii nuorisovaltuusto, jonka toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuuston voimassa oleva toimikausi on 2025–2026. Nuorisovaltuustossa on 8 varsinaista jäsentä ja 8 varajäsentä.

Nuorisovaltuusto on ollut toteuttamassa nuorisolle suunnattuja tapahtumia mm. Unelmien liikuntapäivä toukokuussa 2024 ja Kallijärven rantatapahtuma kesäkuussa 2024. Lisäksi nuorisovaltuusto paketoit lahjoja Citymarketilla, piti kanttiinia joulutapahtumassa kunnanvirastolla. Nuorisotila Kontissa järjestettiin bändi-workshop ja nuorten bändi - konsertti joulukuussa 2024.

Painopistealue	Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Palvelujen saatavuus jatkuva	Sosiaalityöntekijähenkilöstön resurssi riittävää	Asiakasmäärien seuranta huomioiden lakisääteiset määrät/työntekijä (lastensuojelu, perhesosiaalityö)	Henkilöstöresurssin mitoitus ikäluokkien mukaan talousarvion puitteissa.
	Opetustuntien määrä tarpeen mukainen	Määräaikojen seuranta. Tavoite Pysytään lain säättämässä määräajoissa.	Henkilöstöresurssin mitoitus ikäluokkien mukaan talousarvion puitteissa.
	Määräajoissa pysyminen	-Aika sos.työntekijälle 7 arkipäivän kuluessa -Toimeentulotukipäätös 7 arkipäivän kuluessa -Lastensuojeluilmoitus käsitellään 7 arkipäivän kuluessa -Lastensuojelutarpeen selvitys 3 kk:n kuluessa -Aika koulukuraattorille -Aika psykologille	Vuonna 2024 sosiaali- ja terveyspalvelut on tuottanut Lapin hyvinvointialue. Alakoulujen koulukuraattoritilanteessa on vaihtuvuusongelma.
	Lakisääteiset terveystarkastukset tehdään ajallaan	Määräajoissa pysyminen. Tavoite: Pysytään lain säättämässä määräajoissa.	
Ennaltaehkäisevä työ	Perhetyön resurssi ja lapsiperheiden kotipalvelun resurssi riittävää.	Ei vähennyksiä resursseihin, asiakasmäärien seuranta. Kartoituksen/suunnitelman laatiminen ehkäisevästä päihdetyöstä.	Resurssi ennallaan. Vapaa-aikasihteeri on ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö.

	Ehkäisevän päihdetyön kokonaiskuva Moniammatillinen yhteistyö	Yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien palaverit ja toiminnot Tavoite: 20 palaveria ja 7 toimintaa. Varhaiskasvatus-neuvolayhteistyön prosessi Ankkuri-toiminta	Monialainen opiskelijahuollon ohjausryhmä on kokoontunut alkuvuodesta 2023. Koulukohtaiset opiskeluhoitoryhmät toimivat säännöllisesti. Yksilöasiat käsittelee monialainen asiantuntijaryhmä. Ankkuri-toimintaa on jatkettu.
Lasten ja nuorten osallisuus	Nuorisovaltuuston toiminta Oppilaskuntien toiminta Lasten ja nuorten huomioiminen kunnan tapahtumien/toimintojen suunnitteluun	Nuorisovaltuuston kokousten määrä. Järjestettyjen tilaisuuksien määrä Nuorisovaltuusto osallistuu toimielimien kokouksiin Oppilaskuntien määrä Tavoite: 25 kokousta Oppilaskuntien järjestämien tilaisuuksien/tapahtumien määrä Tavoite: 10 5 tapahtumaa/toimintaa, jonka suunnitteluun osallistetaan lapset/nuoret	Nuorisovaltuusto on kokoontunut vuonna 2024 5 kertaa. Nuorisovaltuusto on järjestänyt nuorisotila Kontissa mm. Yökahvilatoimintaa. Oppilaskunta toimii jokaisella koululla. Vapaa-aikapalvelut on järjestänyt vuonna 2024 resurssien puitteissa toimintaa huomioiden lapset ja nuoret. Yläkoulun ja lukion kanssa yhteistyössä on järjestetty Lanit-tapahtuma, jonka järjestelyihin osallistui myös nuorisovaltuusto. Idea tapahtuman järjestämiseen on tullut suoraan nuorilta. Samoin nuorten ja varhaisnuorten PowerPark – reissut kesällä 2024 on järjestetty nuorten toiveesta. Kemin nuorisopalvelujen kanssa on toteutettu yhteistyössä mm. nuorten laskettelureissu Ylläkselle.